

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Püconce májo poslati.

Naprejplacilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucitel.

Csinte pokôro!

(Mat. 3. 7—8.)

Piszao: Sostaréc Ferenc ev. dühovnik.

(Nadaljávanye.)

Csi je vszáki cslovek eden drügomi brat, te szmo mí prêkmurci tak da bi dvojsetni bratje bilí. Csi vszáki cslovek eden drügoga more lübiti, mí sze 100-krát bole moremo lübiti. Bogátszto neszmi bidti zrok, ka bi szirmáke doj glédali, ali nelübézni bilí proti nyim.

Sziromastvo neszmi mr'znye, szrditoszti ploditi proti bogátcom. Lübéznoszt more vsze nász vjedínati, vküp zvézati. Gda szo velke nevôle, sztiszkávanya te je cslovek kak mála mravlica pod expresvlákom. Za toga volo szpoznajte eden drügoga za brata, koga pomázati trbê i nê nyemi kvár, ali nevoló réditi. Nêga na szvéti tak grdoga, liki gde sze lüdjé med szebom doszta pernyájo, szvajújejo, kaoszajo. Malo gde jeszte telko právdivanya, kak v Prêkmurji. Csi eden proszi drügoga na delo, kelkokrát sze z-tém vö gucsi, ka nema csasza. Nego má csasz tá vandláríti cêle dni okôli fiskálisa, birovfje. Csi szirmák príde za kakso malenkoszt, te sze vögucsi, nego za to'zbe má sztotnyeke. Kelko „to'zen grosov“ bi sze nábralo vküp v Prêkmurji! Vszáko nyevko trbê doj pobiti. Nê je tó velko delo, ka bos sze okôli birovfje potepao, nego ka odpüsztis tvojmi blíznyemi! Od materé szí sze vcsio: „odpüszti nam dugé nase, kak i mí odpüsztsamo du'znikom nasim,“ kak mores csakati od Bogá tvoji velki grêhov odpüsztsanye, csi tí ne odpüsztis mále pogrêske tvojemi blíznyemi!

Tiszto de v cêlom Prêkmurji najvéksi cslovek, steri de znao vsze prêkmurce vjedínati, steri med národom mér naprávi i vö sztrêbi vsze mr'znyo i szrditoszt. Szamo je tiszto cseden cslovek, steri zná z vszákim lepô, dobro vöpríditi. Eden szpameten, pobo'zen cslovek vszigdár miroven, lübéznívi osztáne, i neiscse szvoje isztine, nego bo'zo pravico 'zelê. Norci vszigdár scséjo isztino meti. Taksí lüdjé, steri sze med szebom kaoszajo, nevêjo szí premiszliti, kelko oni cêlomí prêkmurszko-mí národí postenyá vkrádnejo. Tiszto je vszáki Judás Iskariotes, steri vídi, ka sze lüdjé nezarázmijo, pa je escse gori napeláva, nê ka bi je mirio. Sto je doszêgamao najvéksi grêsnik bio i drüge na húdo pelao z-szvojov példov, naj zacsné dober, pobo'zen bidti, i naj v dobrom bode voditel. Mí evangelicsanci prevecs velko i lépo pozványe mámo. Mí moremo dobri, posteni i bogábojécsi lüdjé bidti. Znasim csisztim postenyom, z-lübéznosztjov moremo priszilíti nase nepriátele, ka do nász lübilí, postüvali i nam právi priátelje, brátja grátajo. Vari Bôg vszáke verszke mr'znye od nase sztráni! Katolicsanci szo rávno tak bo'za deca, kak mí. Eden je Bôg, edna je lübézen, záto sze lübiti moremo, i nê mrziti na en ovoga.

Csi mo sze mí vüpali v Bôgi, nyegove zápövedí zdr'závali, te nam niscse niká nemre. Csi sze nemo Bogá dr'zali, te nász nyegov bics zrúsi. Zatoga volo moremo mí doszta Bogá moliti, prosziti pomôcs od nebész za bodôcsnoszt, i csiszto szrdce i csiszto düso. Vszáki cslovek, csi bi escse tak zablodjeni bio, má velko vrêdnoszt pred Bôgom i Goszpodin Bôg ga z-velkim veszeljom primle v milosco, kak zgüblenoga i najdenoga szinú szvojga. Te najvéksi grêsnik naj sze obrné

k-milosztivnomici szrdci Krisztusa, naj sze pred nyim vŏzjŏcse i on ga primle v milocso, i bode veszeljé v nebészaj. Nejga taksega grêsnika, komi Krisztus nebi mogao pomocsti. Nezgûbi trôsta, ne vcagaj, nego sze vŏpaj! Vszáki grêsnik má prilike sze k-Bôgi pridrŏziti, szamo nezakeszni, nezapŏszti prilike!

Vszáki roditel, kí deco má, naj vbo'zem zákoni i mocsno gori hráni nyé. Steri ocsa cŏgle pŏszti deci i dopŏsztsáva, ka deca na hŏdo pŏt idejo, ino sze lagoje vcsijŏ, naj de pripraven na tŏ, ka do ga deca na sztáre dní vŏbrszali, ali ka v temnici szkoncsajo 'zitek szvoj. Vszáka hí'za naj posztáne kak oitár, kak cérkev, stera je od molítvi glaszna. Goszpon Krisztus je za nájvêkse pozványe i poszel zapovedao: molítev.

On vcsí, ka sze za 'zitek, oblêcs, za bodŏcsnoszt nebrigámo doszta, ár szmo velke vrêdnoszt pred Bôgom, i on zná ka nam trbê, i vsze nam dá, nego naj bode nas cêli 'zitek edna lêpa, bláj'zena molítev. Molítev je tŏdi, csi blájyega pomores v nevŏli z csízte dŏse, csi komi dobro ízelês, csi blájnyemi z-dŏse odpŏsztis, csi z milosztjov poglédnes na kŏdisa. Ne boj pred Bôgom kak eden vandrar po vesznica, steri sze vszáko leto ednŏk, dvakrat kvam pritepé. Nego boj pri Bôgi domá, idi k-nyemi vszaki dén vecskrát z-molítvov! Poszvedocsi Bôgi, ka je tvoje szrdce szamo prinjem szrecsno, gda szi na nyegovo veliko lŏbéznoszt, dobrŏto. vszemogŏcsnoszt, míszlis. Dnesz dén sze spŏtajo sztisztí, steri Bogá molijo.

Ná sze cŏna szvét! Nego Ti i tvoji bojdte vŏrni Bôgi! 'Zivina ne moli Bogá, nè pri jeli, pa nè csi szi lé'ze, ali gori sztáne! Ti neboj tak! Aldŏj tvoj 'zitek i sors Bôgi, ne brigaj sze za tŏ, ka do ti hŏdi od tébe gŏcsali.

Csi tvoja dŏsa vkŏp zraszté z bo'zim szrdcom, te lehko príde vihér, nevola, ali ká stécs drŏgo, nè sze ti trbê bojati, ár je „trdi grád nas Bôg.“

(Konec)

! ? Ka darŏjes tí na ? ! „DIACSKI DOM“ ? !

Toldia Sztaroszt i Szmrt.

Piszao: Arany J., posztovencso: Kardos J.

Drŏgi Szpêv.

(Nadaljávanye).

„Milosztiven vladár! naj ne zamêrijo, ká nyí szlugi pred nyí sztŏpiti szmêjo; nemoreva nacsí, ár krv gori v nama, i 'zojé nama dŏso grozen plamén szráma. Ni! cimer országa z stírami 'znyŏrami i na stíraj 'znyŏraj z szedem oroslánmi z koronátnim kríznim i trŏjim zelénim vrêkom je en vandras dŏbo z hodom sálnim.

Postŏjeva midva taljána tam domá, ali v etom dŏmi naj nema postenyá,

Podlíztek.

Moje i tvoje.

(Mála krátka návucsna pripovêszta. Piszao Ftiszár J)

Doszta nevŏle i to'zbé íeszte med lŏdmí za toga volo: „Ka je moje i ka je tvoje“? Rávno záto dobri, razmeti. roditelje, kí szvojo deco po dobroj pŏti namêniŏ voditi, i 'znyé dobre lŏdi, práve krsztsane scséjo vŏosznŏviti, májo nyŏ 'ze od máloga detinsztva mao navcsiti na tŏ, da med: »mojim i tvojim« rázlocsek zná csíniti, tŏ je tŏ naj drŏgo né'zelé, za drŏgo neszéga, nego escse naj i z-szvojegega tim drŏgim z-szrdcá rada dá.

Nê szamo ednŏk vídimo málo dŏcsico, stera vu rŏkici sztiszkávajŏcso íesztvino; krŏh, pogacse, szád nè szamo száma 'zŏli, nego z-radosztjov, z-szrdcá ponŏja okoli nyé bodŏcsim bratom, szeszt-

râw, roditelem i drŏgim; doj vŏrgnyeno drobtino nyim szilov vu lampe tiszka . . . Deca szo escse nè nateliko szebicsni, kak ti odraseni i kaksí szledi i oni tŏdi nájvecskrát posztánejo.

„Moja Ilonka je rávno tak dobroga, darovnitoga szrdcá“, odgovorí z-blájzenim obrázom ednŏk edna mláda mati vu ednoj hí'zi, gde szo szi rávno od toga zgovárjali; i tŏ je jáko csedno vcsínila, ár je tŏ táksega hípa právila, gda jo je csi nè csŏla, ár je v-szŏszednoj hí'zi med méhki-mi vankisi rávno szladko szpála.

»Moja Ilonka je gotova komisté, brezi prosnye ponŏditi, ka koli má.« Escse i da povecseráj segŏ mam 'znyŏv Bogá moliti: »Ocsa nas« i da na réd príde: „Ár je tvoje králesztvo“, me redovno píta: »Mama, moje je?« I csi nyé té odgovor dam: »Tvoje je, moja csí« — z-radosztjov odgovorí: »No mama, teda tebi tŏdi dam 'znyega«!

Nazŏcsi bodŏcsi szo sze szladko szmeháli

z nami sze ne bori, nász ne ospotáva,
 ár nász razcsemerí, i zbolí ga gláva.
 Naj ne gléda z dúgim trúpom tak viziko,
 oká naj ne odpré na negvüsno szrecso;
 ár detecsa zmêna ka za díko szí má
 naj vidi, kaj jocsi zrok ona bidti zná.

Ali sze lehko on záto scsé gízdati,
 kaj sze niscse nema vôle 'znyim metati?
 nescse, geto je nê zmêna, ka sze godí,
 ednoga národa postenyé v nyem sztojí.
 Ne zmênya sze vogrin, gdare sze csemerí,
 i za dôm szvoj vnêmar v pogübel ne letí,
 spot i szmêh je vnêmar v pogübel leteti,
 ali posteno za domovino mrêti.

Záto jì, zmo'zen král, ponízno prosziva,
 midva z tém spotlivcom zdaj zôcsi sztáneva,
 sztáneva pa zôcsi, nê szamo na dárdo,
 nego i na 'zítek i szmrt, kak je vrêdno.
 Nê je zmêne delo, ka sze eti godí,
 ednoga národa postenyé v nyem sztojí.
 spot i szramota je v nemárnosztí prêdti
 odíceno pa za domovino mrêti,"

Tak gucsi te eden, ov pa kumne z glavôv,
 kak da bi on gúcsao i rêcs potrdí 'znyôv;
 poszlúsa ga lüdsztvo, kak kaksega popa:
 na bitje sze nyima tak dá szloboscšina.
 Potégnovsi talján, vdíljek gléda po mecsi,

szveklí osztríc dvakrát potégne po míski,
 obrné sze z konyom na'dnom isztom meszti,
 i vrže pogléd po grozno vnôgom lüdsztvi.

Lüdsztvo je nika nê dalô na taljána,
 kak da nebi vidlo bliszcsécsega mecsa,
 zdaj je 'ze obládnoszt za gvüsno dr'zalo,
 ár, sto szta tiva dvá mladénca, je znalo.
 Kakda sze zovéta, csidiva sziná szta,
 i kaj szta obádvá zmo'zniva vitéza;
 steriva gdare szta med pregrád sztopila,
 vszáka dúsa sze je nyima radüvala.

Gyulafi roda szta obá zléznika,
 en dén nyidva je pognála edna vêka,
 edne rodjenice szta bilá otroka,
 na szrdce, obráz i vesz trúp szploj glíniva.
 Kak gda z edne szpice dvá szadá 'zenéta
 i csi eden vêhne, obá povêhneta,
 tak szta zevrela vküp vu vszákom nágibi,
 pilá z edne skéri, szpalá na'dnoj sztelí.

Loránt te sztarêsi z ednim megnyenom,
 Gdare sze je sálo, je segav bio vu nyem;
 Bertalan te mlájsi, ali véksi kak on,
 csi nê vecs, li dönok kamcsi z ednim vlászom,
 I tó je med nyima gdate zrok stükanya,
 dönk nê ômurnoga szrda i krêganya,
 dokecs nyima je nê ono vrêmen prislo,
 gda je obá szrdce szvoj tao vöproszilo.

nad tém dobro szrdce majôcsím detetom, stera je
 na teliko darovnita, ka je escse i z-onoga gotova
 drúgim datí, stero je nej nyéno, ár vu „Ocsanasi“
 tak právimo: „ár je tvoje (Bo'ze) králesztvo!“

I kak veliko pravico je melo ono mílo dête!
 Kak veliko, ômurno pravico evangeliomuvo je naz-
 vésztila tak vö nezna'ôcs, vu szvojój detecsoj ne-
 dú'znosztí. Vêm je szam Goszpon Jezus nas Zve-
 licsitel tüdi tak pravo: »Püsztíte otroke k-meni
 prihájati i neprepovedávajte nyim, ár je táksi
 králevszto Bo'ze. (Mark. 10. 14.)

Oh bárbi sze decé szvoje zemelszki i ne-
 beszki sors vszigdár na szrdci noszécsi sztarisje
 nigdár nê szpozábili z-toga i deco szvojo, kak
 náj ranê za nebeszkoga országa pörgare vöosz-
 nôvili i na pozványe szvojega nebeszkoga zna-
 noszt pripelati pascsíli. On veliki blagoszlov, steri
 z-toga na deco zhája — ede tál, brezi toga, ka
 bi oni prekrátseni bíli — tüdi na roditele príde

tak, da popravicí roditelje tüdi od decé dobíjo
 tiszto, stero szo vu decé szvoje szrdcáj gájili i
 potrdjávali.

Tak je nevtajeno pravica, ka kém bole sze
 pascsíjo roditelje deco szvojo pôleg právoga krszt-
 sansztva osznávlati i na dobro povodjávali, —
 témbole osznávlajo deca szvoje roditele za ne-
 beszke pörgare.

I kak táksi naj potom vu blájzensztvi vküp
 prebívamo i 'zivémo vszi, máli i velki, z-nasim
 dobrotivnim Goszpodnim Bôgom, kí je szvoj ne-
 beszki ország nasój deci obecsao, naj je mí vu
 nyem i na tó vcsímo, da i oni, kak tiszta mála
 deklina za zájem nam roditelom tüdi »dájó
 'znyega.«

**Escse itak nescses ti po-
 mocsnik bidti „Diaeskoga
 Dôma!?”**

Ali gdare szta 'ze v ono sztaroszt prisla,
gda je kincs mladénca nászladna deklícska,
gda ga vsze obaja. ka je cvět devojsztva,
i ka od nyé zide, zrok nyega blájzensztva;
Gdare — oh tí 'zitka krátek paradí'zom!
en cvět, edno betvo, eden sztopáj z dícsom,
en tég, edno nikaj — na nyó opomené,
ino nyemi szrdce z nágibom ze'zené;

Gda szta, velím, vu tó lépo sztaroszt prisla,
lúbav edne dekle nyidva je obísla,
Kende Roze, Kende Pavla lépe cséri,
dragse ocsí od vsze rodbine i sztvári.
Scsé nyima jo pôleg nyé zbránya dati,
ali ona nevè med nyima zebrati;
szrdce jo k obõma v ednoj dôbi vlecsé,
i dvõja lúbézen, gde szé, gde tá 'zené.

Loránt právi, kaj je on tak te sztarésí,
sztarésí popúszti, kak te rázumnési,
Bertalana tüdi mantrá túga brátca,
ali on je mlájsi, te mlájsi naj csáka.
Dosztakrát deklícski velíta szõditi,
á ni ona nemre rázlocska vcsiniti;
naszlednye õmurno pregovori ocsa,
ino na trè lét híp dugoványe szkoncsa.

I trè lét híp toti 'ze dolí pretecsé,
á nyima lúbavi vrásztva ne prinesé,
zaman szta szí obá hitro szmrt iszkala,
ár szta meszto nyé li glász i díko najsla.
Poznaní szta nyidva vrtécsivi peri,
naprèhodécsivi v pogübeli zvirí,
poznana mecsa z medszebne vernoszti,
kak v ednom poglédi dvè okè zgibnoszti.

Tam szta bilá nyidva, gda je polszko lüdsztvo,
obdrügim klécsalo pred Lajosom zbito,
kí je prõti nyemi zdigno mecs — zbornoga
litvana navcsívsí szebi pokornoga.
Tam szta bilá, gda je zmo'zna Venecia
taljanszkoga mórja szrecsna zárocsnica,
kíncsna hí'za zemlé, ino goszpá szvéta,
mér szvoj kõdivala od miloscse võgra.

Nazõcsi szta bilá vu nápolyszkom bí'tji,
gde je 'zena vzéla krvi zla lon britki,
ka je mó'zá szvojga, brata Lajos krála,
prelejáne krvi escse nê plácsala.
Záto, ka je András po nyé condri veszno
Dojsao jo je bo'zi szrd zdaj ocsiveszno

po osztrici mecsa, sztiraj bészni võgrov;
imé ... da ga nema ... naj veszne 'znyõv, cotov.

I 'ze szo pretekla ta trí dána létá,
ali lúbav deklé ne nájde poszvéta,
túžno dá szvoj szlédnyi odgovor zdaj ona:
obá nemre vzéti, i tak ni ednoga.
Ali jasz szem dalecs nihao pripovészti réd;
Ha! kak vré, hrabucsi vno'zina vszepovszéd!
taljan csáka, kony pa lepõ plése pod nyim,
i on etak ercsé z cselom vesz zgrbanim:

„Deca! eto meszto je bogme nê za váj;
Zaklácsi váj moj kony, be'zta hitro nazáj!
brezi glásza zakaj szta z dômi odísla?
vista, mati váj je plakajõcs iszkat sla.“
Tak nyidva nadúti talján ospotáva,
ali dúh szrdcsnoszti nyidva neniháva,
krvna pèra szvoja popádneta obá,
i z tèm povelényem nyemi posleta tá:

„Povej taljáni, zavrzenoj dúsi,
naj dr'zí spotlívi jezik szvoj na vúzdi;
dète je on, komi je li jezik ro'zje,
i z tèm sze pejati nama nê postenyé.
Ali csi má volo í szrdcsnoszt na bí'tje,
kak sze voji sika — tó má nájno pérje,
naj szí je zeberé i vu klobúk szmekne,
szmrtno je obõje, naj sze ga ne lékne.“

Szlihsavsi tó talján, szmejáti sze zacsne,
i pérje szí vu szvoj môder klobúk bodne,
na steroga vrèki lasztívno pero má —
cèlo perõt orla, zavugnyeno nazáj.
Edno málo pérce, je vcseszno zdaj vö z'nyé,
posle je mladéncom i spotlívo ercsé:
„naj prídeta obá, nemáram csi telko,
kelikim po pérci zmorem dati kelko.“

Vojnika nasiva szta nê stela obá
nad nyega vdariti vcsaszí, na 'dnoga dvá,
sztrèlo vlecsécs, tá na Bertalna szpádne,
obiné brata i na sztan bí'tja dráple.
Nyegov kony plavajõcs kak po zráki letí,
on pa dárdo krepko, trdo pred szé dr'zí;
dárda, cslovek i kony z taksov szílov letí,
líki zmo'zna sztrèla, gdare sze võsztrellí.

Sztoji talján, kak da bi pecsína bio,
jno z vdérjajõcsim szlápom sze protivio,
kony sze pa negene, negene ni vühá,
steroga spic osztro naprèpúsztseno má.

Ali gda bi komaj pèt sztopájov bio vkraj,
szkôcsi ednôk, kak szam obszebi, v právi kraj,
nyegov vért pa krepko szmekne 'znyôv pred szébe
ino vogrszkomi vojnikí pod pazdje.

Mládi vrli vojnik sze z konya obrné,
sztrási sze kony, be'zí i z szébe ga sztepé,
drcse brezi vértá, i teccasz ne sztáne,
dokecs nepotepé vsze szedlene szpráve.
Britko sze szumézí te drúgi vítéz zdaj,
vidôcs, ka je nyegov drági brat veke vkraj,
i napúszti vúzdo, i szúne sze z zvírom
na taljána z sűrkim szlôkim szvojim mecsom.

Velki je bio vdárec, z sterim vítéz mládi
pôcsi na taljána po pokritoj glávi,
ali doszta véksi, csi ga je gli z lévov
dao nyemi tühinec z csamurnosztjov bésznov.
Sztrla szo je klinga mecsa pri primiscsi
i szam té osztáne mladénci v prgiscsi,
klinga pa po zrâki blicsêcs kumesz brní,
i gda doli szpádne v pészek sze pogrozi.

Dokecs tô csini ov z krepkov szvojev lévov,
taccasz 'zmetno dárdo gorizdigne z désznov
('zmetno szlabêsemi, nyemi pa li nikaj),
i pôcsi nebô'ze mladénca po plécsaj.
Sztépla ga nemilo. Szpádne z konya têlo,
ár sze nyemi v sinyek zviné brácske pero ;
na temen je szpadnío z nogôv v sztrmeníki
tá be'zí plasen kony 'znyim po bitja pészki.

I tá bi bé'zao, tá, naszrsen jahanec
zo bisznyenim têlom — szam Bôg zná kak dalecs,
na kamni bi szpotro vküper nyemi glávo,
i 'zéden pészek pio sztocseno krv nyegvo.
Ali né nyemi je steo szmrti tak grde
talianszki vítéz. Lúcsi v prsze trde
velko dárdo szvojo lépomi jahanci
tak da eto zdaj znák vküpszpádne na placi.

Králeszki vrácsi szo precí tá hitili,
da bi te szpádnyene pod verno szkrb vzéli ;
radi, kaj živéta, na zászlobo nyidva
zdignovsi, neszéjo na meszto pokoja.
Rano nyima z mrzlov vodôv vözmijejo,
i z drágim bal'zamom lepô zavézejo ;
odidejo eti, i príde szladki szen,
kí je na tom szvétí nájbôgsi vrács vuvszem ;

Kí je nájbôgsi vrács i nájbôgsa dojka,
ali méka zibel i otávna sajka,

lehko tihi potok med 'zitkom i szmrtjov,
z ednim bregom z ete, z drúgim z ov kraj koncov.
Z etoga potoka na rázlocsne bregé
ideta mladénca — ár tô szam Bôg tak scsé:
Lorant sze na 'zitek i lübv prabüdí,
Bertalan na vecsnoszt v krili szmrti zaszpí.
(Nadaljávanye príde.)

Podpèrajte Diacski Dom! Pobèrajte i darújte dáre,

vê znáte Goszpodna rêcs: » . . . kakoli szte
vcsínili ednomi z-eti bratov moji ti náj ménsi, — meni
szte vcsínili« — (Máté 25,40.); rávnotak apostola
rêcs: » . . . ki zná dobro csiniti i necsini, grêh
nyemi je«! (Jak. 4, 17.)

„Az új egyházi alkotmány“ kérdéséhez.

Soha sem szeretem, ha lapokban cikkeket
oly egyénektől olvasok, akik álnév alá rejtőzköd-
nek. Ez gyávaság akkor, ha valakit megtámadunk
és elítélendő ez az eljárás akkor, ha ez egyházi
lapban történik, ahol nincs helye az alakos-
kodásnak.

Ilyen támadó cikk jelent meg a »Neues
Leben« ez évi I. számában »Kristofeles« aláírás-
sal. Válaszoltam is rá nyiltan, mert az illető nem
lehet szó nélkül hagyni és válaszoltak reá több-
ben, de a lap szerkesztője jónak látta csak egy
kis semmitmondó kivonatot közölni az egyik cikk-
ből. Nem helyesen tette, amiképen megszólalni
engedte az egyik oldalt, akképen kell, hogy meg-
szólalni engedje az ellenvéleményt.

De térjünk a dologra.

Fentnevezett egyén cikkében a mai romlott
egyházi életet a lelkészségre tolja és követeli,
hogy a lelkészek hat évenként újra választassan-
nak és hogy eme svájci intézményt a mi alkot-
mányunkba is vegyük be sőt, hogy e pont nélkül
ne is fogadják el.

Szó sincs róla, vannak egyes esetek, amidőn
a lelkész viselkedésével, életmódjával, hanyag-
ságával megront egyes gyülekezeteket, de a leg-
több esetben bizony sajnos maguk az egyházi
hívek, azok materialisztikus gondolatvilága az

okai annak, hogy az egyházi élet nagymértékben hanyatlak. Sőt az egyházzal szemben egészen kommunisztikus nézeteket vallanak és roppant fáj a szívük azért a pár hold földért, amit az egyház bir, azt is fel szeretnék osztani magok között. És mivel a mai egyháztag a lelkészben többé nem leki vezérét, hanem fizetett szolgáját látja, történik sok helyen, hogy a lelkész és egyháza disharmóniában élnek. És kik az okai ennek? Rendesen a nem elég művelt, gazdagságukban felfuvalkodott egyháztagok, sok esetben egyházi tisztviselők, akik mivel a lelkész nekik nem pariroz, tehát tisztán személyes okokból fellázítják az egész gyülekezetet lelképásztoruk ellen és akkor a legjobb lelkész is tehetetlen hivatalában. Ezen a bajon nem az újjáélesztés reformjával kell segíteni, mert hiszen a lelkésszel az egyházi főhatóság, ha van reá tényleg alapos ok, könnyen végezhet, hanem ellenkezőleg be kell venni az alkotmányba az exkommunikáció törvényét és mivel az evang. egyház nem néz a számrá, hanem a kvalitásra, az ilyen lázító békés egyházi életet megrontó egyéneket meg kell bélyegezni és az egyetemes egyház kötelékéből kizárni. Hogy a romlott egyházi élet oka ép itt rejtőzködik, azt belátta a csehszlovák zsinat is, midőn az egyháztagokra vonatkozó fenyítő szabályokat különösképp kidolgozta.

A lelkésség száma a rendesen rossz fizetés következtében nem kielégítő s ha most még ily rendszabályokat hoznának életbe, valjon ki szánná rá magát erre a pályára? Mit kezdjen az esetleg újra meg nem választott lelkész? Avagy ki fog öreg, a szolgálatban kifáradott lelkészt megválasztani? Ugyebár senki! Ily reform által az egyház öngyilkosságot követne el önmagán, mert ha kifognak a pásztorok, elszélednek a nyájak!

Ép így nem helyes a lelkészállások olyatén való beosztása, mint azt a „Düsevni Liszt“ dec. 20. számában olvashatjuk (okt. 24. beogradi gyűlési jelentés). Nagy gyülekezeteknek éppen fiatal, erőteljes egyénekre van szükségük, akik a nagy munkát el képesek végezni s ha az illetők idővel a munkában kifáradnak, megöregeszenek, az egyház érdekében halasztás nélkül új segítő erőt kell nyújtani, máskülönben többé ki nem köszörülhető mulasztások történnek.

Szigoru rendeleteket kell hozni azon egyének, egyháztagok ellen, akik vegyes házasság esetén gyermekeiket oly könnyelműen odadobják a más vallásuaknak, azok ellen, akik megfélekedve az

egyházban tett esküjükről, nejöket, férjüket elhagyják és mással állanak össze. Itt kellene drákói szigorral eljárni és mivel manapság csak a pénz fá, az embereknek, az ilyeneket érzékeny pénzbüntetéssel kellene sújtani.

Mindezen pontokat figyelmébe ajánlom az arra hivatottaknak, a zsinat jövődöbéli tagjainak, akik természetesen csak a törvényelőírta végzettséggel bíró theologusok, jogászok és pedagógusokból fognak állani. Az ő kezükbe lesz letéve az evang. egyházi élet jövődöbéli egészségi állapota.*)

TARCZAY
antunováci lelkész.

Prêkmurja znameniti evang. mô'zje.

Dr. Lutharics Peter Ágost

1708—1751.

(Dátke szprávlane po g. Luthár Ádám dühov.)

Nevêmo bár od toga, csi je v nasem vend-szlovenszkom jeziki kaj píszao, ali nê, ár je szvojeja rodjenjá meszto, domovino, za eti bodôcsi 'zaloszni polo'zá-jov, vere divjega pregányanya volo. osz-tavití presziljeni bió. Vu Szászi-i (v-nemskom) v-Lommátz városi je nâsao nôvi sztan, — gde je szvoje koreno pozvanye, na stero sze je vöosznôvo: dühovnikszto, z-doktorszkim odmêno gori, z-stêroga sze vídi, ka sze je pôleg dühovniksztva vcsenyá, vu doktorsztva znanosztí tüdi osznávlao. Kak nase krajine szpêvnika i písztáelstvtva mogôcsnoga rojaka, sze na etom meszti 'z-nyega szpomenêmo.

Lutharics Peter Ágost sze je v-Ivanovci (pôleg szv. Bedenika) okôti 1708-ga leta narôdo. Vcsio sze je v-Soproni vu evang.

*) Annival is szívesebben adunk teret lapunkban kiváló munkatársunk hozzánk beküldött cikkének, mert fejtegetésével teljesen egyetértünk. A lelkészválasztásokhoz még csak annyit jegyezzünk meg, hogy az egyszerű választások is sok gyülekezetben hossza időre megzavarják a rendes, nyugodt egyházi és gyülekezeti életet. A puoncii régi nagy gyülekezetben még nem volt egyhangú lelkészválasztás, hanem volt mindig annál több, hosszan tartó huza-vona. Egy alkalommal közel 4 év telt el, míg a gyülekezetnek ismét volt r. lelkésze. — Szerintünk az ilyen témát nem is lett volna szabad a nagy közönség elé hozni, még kevésbé olyan satirikus éllel megírni, mint azt Christoffel tette. (Szerkesztőség.)

gimnasiumi. V 1729-tom sze je Wittembergi v-theologio (dühovnikszta sôla) dao szpízati. Tú je objôkao ednoga znamenitoga lüblénoga szvojega profeszora szmrt z-nikeliko diacski versusov sztojécsem szlobôdi. V 1730-tom leti je v-Wittembergi Sartorius János Nemescsoó-a dühovnik edne vogrszke peszmene knige dao vö z- „Düsevne vöre“ napiszkom, z-Fábri Gergor i Lutharics Petra pomocsjöv, kak je tó vu oni kníg predgovori popisano. (Z-toga vídimo, ka je Lutharics poeta bio.) Lutharics je v-Wittembergi vszevucselisca vogrszki osznovleníkov drúzstva 3 leta knígárnik bio.

V-1734—37 létaj Lutharicsa potüvájécsega vídimo. Z-dôma idôcsi, sze obrné v-Becsi, v-Potsdami, Braunschweigi—Meklenburg—Magdeburg i v-Hamburgi. Od toga potüvanya gucsí nyegov veren priátel: nyegov Album (dnévník), z-steroga vídimo, gde sze je zdrzávao i z-kak plemenitimi vu visziki pozícijaj bodôcsimi familiamí je bio v-dotikanyi, stere szo ga z-radosztjov pôzvale i vidile pri szebi i v-nyegov Album (dnévní napiszek) na szpômenek píszate I—1 versus ali vu latinscsini, grcski ali hêberszki (zidovszki).

Vu Album napiszani nâvecs gôvorov je verszkoga, trôstajécsega dúha, karaktera. opominájôcsi ga, nâ nepoménka vu trôsti, csi gíih zdâ preteske hípe trpí, bode ednôk bôgse tüdi. Z-eti sze i tó vídi, ka je Lutharics szvojega szrdcá szkrovnosztí odkrio pred priátelmi szvojimi, ka vu szvojo domovino nazâ idti nemre — nazâ sze povrnotí cíla nega. Od toga szí niti miszliti nemore, ka bi tam dühovnikszto dôbo, vém szo v-1732 tom leti v-Vasvár-megyôvi z-králevszkim zrendelüvanyem zvôn Cell-dömôlszke i Nemes Csoószke ártikuláriske cérkvi, vsze ove katolizêrane. I gvúsno je, ka je za toga volo sztôpo na doktorszko pozványe. V-1740-tom leti sze je notri dao szpízati v-Frankfurti na doktorsztva fakultás i vu isztom 1740-tom leti je 'ze vö dao edne doktorszkoga znánya knige.

Na szpoznanye eszi zamerkam v-nyegov Album szpízani govorov nisterne:

1.) Csloveka 'zítek je: trôst i bojazen od prisesztnosztí, doszta 'zalosztí, malo radosztí.

2.) Bôgi prijétno gúcsi, nevtepeni 'zítek 'zívi, gedrno szpunnyávaj pozványe, trplívo noszi kríz, (Ostfy Mihály.)

3.) Csi sze Krisztusa poznati vcsís, nika nedene, csi to drúgo nevês; csi Krisztusa nevês, je nika nê vrédno, csi bár vsze drúgo znás, (Becsinszki dühovnik).

4.) Boj sztálen do szmrti i tebi dam 'zítka korôno, (Rogendorf graf).

5.) Ne szôdi tecsasz blíznyega tvoje-ga, dokecs szí nê na nyegovom mesztí.

6.) Néba sztojí, zemla sze gíble, záto zemlô osztavivsí, sze za to vekivecsno szkrbmo.

7.) Ár velim vam: ka vnôgi prorocke i králove szo steli viditi, stera ví vídite i nê szo vidili; i csüti, stera ví csüjete i nê szo csüli. (Máté 10 v. 24).

8.) Trôst neoszramotí.

9.) 'Zítek je vandranje, blázen, kí med vnôgim pripetjom, po teliki teski vkanenyi prêk, k-koncovi notri príde vu nebeszko prebivaliscse.

10.) Csákaj Goszpodna; boj cšrsztvi i nevcaglívo szrdce tvoje, i szloni sze na Goszpodna. (Zolt. 27 v. 14)

11.) Ovo, tó szo ti neverni, tó szo ti szrecsni na szvétí, ki obogatíjo. (Zolt. 73. 12.

Tí me ravnas pôleg tanácsa tvoje-ga i na pokoncí me gori vzemes vu díko. (Zolt. 73. v. 21.

12.) Vu trôsti bojdite radüvájôcsi, vu zburkanyi pa trplívi.

13.) Csi je Bôg z-nami, sto nam more prôti?

14.) Bôg sze szkrbí!

15.) Pod bremenom raszté pálna.

16.) Te'zímó sze, ali nepogúbímó sze.

(Nadaljávanye príde.)

Csi scséte, naj má nasa cérkev zadoszta verni, dúznosztí znájôcsi, vrêli, ômurni kántorvucsitelov i dühovnikov i katehetov, podpérajte DIACSKI DOM!

Bakó János

(1840—1925.)

Znôva je prerêtsena gárda nasi sztári vucsitelov, znovoga nasz je osztavo eden kulturni delavec, steri vise 50 lét sze je trúdo, kak ogracsár vu ogradi nase prêkmurszke evang. cêrkvi i z steroga roke je nasa evang. cêrkev i krajína vnôgo vrêli, preszvecseni, verni delavcov dobila. —

Bakó János sztrúkovszki evang. vucsitel 1925. febr. 10. je doli djao szvoje vandrarszko palico i k. szvojim ocsákóm sze povrno. — Z vogrszkoga je priso eszi med nász, ár 'zaloszt, nasa krajína 'ze za nyegovoga csasza je tûdi nê producerala teliko kulturni delavcov, keliko je potrebûvala. Narôdo sze je v Iván-egerszegi (v 'Zeleznoj 'zupaniji) 1840. nov. 1. z prosztoga kmetszkoga roda i ár vu nyegovoj rojsztnoj vészli je nê bilô sôle, nad 1 vôro vu szôszedno Uray-Ujfalú ev. fárno osnovno sôlo je hodo. Szledi pa za volo nemskoga jezika v Lépes-falve (Sopron 'zup.) solo. 'Ze osnovna sôla je vu nyegovoj dûsi znánosztli veliko 'zijo povûdila, za toga volo je 'ze rano vu szebi dokoncsao ka on ne osztáne domá pri plûgi, nego szvoje vcsenyé de nadeljávao. — Ali sztarisje, naimre pa ocsa je od toga ni csûti nê steo. Gda je vido, ka z szvojega dôma sze nikse pomôcsi nema trôstati, odiso je v Ostfi-Asszonyfa k Bakó Mihály veleposzesztníki, ki nyemi je rod bio i od nyega pomôcs proszo. Nyegova pôt je nê zobsztom bila. Domô idôcsi je na pôti eden 'zakel ovsza najšao; — v tom je kak edno bo'ze opomínanye vido, naj od szvojega gori-djánoga cila neodsztôpi. Ovesz je domô neszo z tem nakanênyom, ka ga odá i z têmei pênezi odíde v Sopron i v gimnázium sze dá szpízati. Mati vidôcsa nyegovo mocsnô volô, privolila je i ocsa je tûdi na to nagnola, da ga je pûszto v szrêdnyo sôlo. V gimnaziji je vszigdár z med timi prédnyimi bio i szpodnyi gimn. je rávno teda dokoncsao, gda po vnôgom trûdi Pálffy profeszora sze je v Soproni vucsitelszka sôla odprla, z stere je nasa krajína, tak vnôgo vrêli i verni vucsitelov dobila. On je bio té prvi diák. ki je vu tô solo 1859. leta gorivzêti bio.

1961. leta je dokoncsao te II. letnik vucsitelszke sôle i ár je nê meo zadoszta szredsztva,

ka bi szvoje vcsenyé nadaljávao, na priporácsanye solszkoga ravnitelja je odisao v Bucsán na Szlovasko k ednomi veleposzesztníki za hi'znoga vucsitela. Po ednom leti pa, — ár tisztoza csasza je escse nê bilô zadoszta diplomirani vucsitelov, — za pomo'znoga vucsitela je pozváni v Malomsok k evang. farnoj osnovnoj sôli. Mála je bila escse tisztoza vrêmena ednoga pomo'znoga vucsitela plácsa, ali on escse z té mále plácsse szli je teliko vkûp prisparao, ka na 1864/65. solszko leto je nazáj odisao v Sopron v III. razred vucsitelszke sôle. Tam je dôbo szvojo vucsitelszko diploma 1862. junia 25.

Gda je zvrso szvoje solé, z velkim idealizmom je sztôpo na 'zítka pôle! 'Zalosztílo ga je, ka nyegova rojsztna obcsina nema ev. sôle, záto sze je trúdo z cêle môcsi, naj szvoje vészli sztancsare na tô nagne, da edno sôlo gorposztávijo. Oblûbo nyim je, ka de on tecsasz, ka nôve sôle hrambo gorzozídajo, brezplácsno vcsio nyihovo deco. I tak v Ivánegerszegi je zacsno kak vucsitel, lêpo, ali trûda puno csészti szvojo. — Tri lêta je vcsio szvoje vészli otroke v ednoj máloj privatnoj hi'zicski i vtom csaszi sze je porôcsa z Bu'za 'Zú'ánov, z sterov je do szmrti v nájlepsem jedinstvi 'zivo. — Gda szo prebiválci szpoznali veliki blagoszlov sôle, v trétjem leti nyegovoga trûda, szo gorposztavili solszko poszlopje, ali tak, ka sze je té mládi vucsitel doli-zavézao, ka szvojega sztanûványa hi'ze on szam dá na szvoje sztroske vôzpodivati. Z ednim szo pa zdâ nyemi tûdi níká pênezi i szilje obečsali za vucsitelszko plácsa. — Ali zdâ pri ednoj priliki sze je jedinstvo, stero je doetoga mao bilo z med vucsitelom i sztarisami, vtrgnolo. 'Zalosztílo je toga mládoga vucsitela, ka nyegovo ideálno, kulturno delo necenijo tak vizziko, kak bi trbelo. Nê je poznao escse 'zítka teskôcse; nê je znao escse, ka vnogokrát moremo hûdôbo 'zeti tam, gde szmo dobrôto szêjali; zatogavolo na priporácsanye Ráhner Máté sinyora podpízao je Sztrúkovszke evang. sôle pozváni líszti, i szlobôd vzévsi od szvojega rojsztnoga kraja, 1868. jan. 11. sze v Sztrúkovce priszelo.

'Zmetno delo ga je csakalo na tom nôvom meszti tûdi! Rédna vucsitelszka csészti je zdâ bila gorposztávljena, ali sôle, solszkoga poszlopja je escse nê bilô, i tak znôvoga v máloj privatnoj hi'zicski je mogao zacsnoti vucsitel-

szko csészt szvojo. — Velika te'záva nyemi je bíla, ka szlovenszkoga jezika je nê razmo. Ali vsze té 'zmêse sze je nê zbojao, povrêmeni z mocsnov volov je vsze obládao.

1869. leta je gorposztávlena vezdásnya Sztrúkovszka sôla, vu steroj kak veren vucsitel je vcsio on na vsze dobro, lêpo i hasznovito szvoje vucsenike. Na vnôgo zádev sze je namero, ali z-szvojev mocsnov volov i velkim idealizmom je vsze obládao. Vucsitel je bio vu sôli i zvün sôle tüdi! V sôli je vcsio te mále, zvün sôle pa te velike, kakda morejo szvoje kmetijsztvo racionalno pelati, csi scséjo szvoji trüdiv szád viditi. Szkrblivo je csteo kmetijszke novine i knige i v nogom dugovánýi pôt kazács je bio szvojemi lüdsztvi. — I ár je znao, ka dobra példa je v tom táli nájbôgsi vucsitel, küpo szí je málo poszesztvo, naj pôt ká'ze v szpametnom vertiványi szvojim vucsenikom. Ali da hitro je szpoznao on tüdi, ka dvôma goszpodoma je szlú'ziti nêmogôcse, vucsitel nemre z-ednim kmet bidti i záto nakráci je ôdao szvoje málo vérsztvo. 'Ze rano je napamet vzeo, ka dobroga szadovenoga drevja celô malo jeszte v nasoj krájini, zatoga volo 'ze vu prvom leti zgrádo je cipicsnyek vu szvojem ogracseki, gde je cipio i szvoje vékse vucsenike cipiti, szaditi i drevje gojiti vcsio. — Keliko dobroga szadovenoga, lêpoga drevja sze je razsürilo 'znyegovoga cipicsnyega, stero z szvojim szádom escse dnesz dén gucsi od nyegovi trüdiv. — Pôleg toga pa bio je neobtrüdjén rojár tüdi, kí kak prvi je z Ausztrije prêk knam prineszo gibajôcse kosáre.

Na veszelice je nê doszta hodo, gda je z sôle priso, v cipicsnyeki, v vinyáki, ali pri szvoji knigaj je iszkao szvojo veszelico. Delao, trüdo sze je escse vu sztarosztí szvojoj.

1912. leta je z szvoje szlú'zbe dolizahválo i vpokoj sztôpo. Ali nê je mogao szvoj pokoj dugo mirno v'zivatí, ár za csasza szvetovne bojne, gda je nyegov szin Bakó Károly vezdásnyi Sztrúkovszki vucsitel k vojákom mogao oditi, zdá bár v pokoji, kak zacsaszni vucsitel je znôva mogao szvoje prvêse delo oprávlati.

Veliko sztaroszt je zadôbo, obtrüdo, ope-sao je, 1925. febr. 19. v tom obcsütényi je lehko nagno szvojo glavo na te szlédnyi pocsinék: „te dober boj szem zbojüvao.“ — Febr. 21. szo nyemi szkázali to szlédnye postenyé. Z-stiri vesznic ogengaszilno drüstvo i nyegovi vucsenikov vno'zina, — z-med sterimi 'ze vnogo ob-

trüdjeni szêri sztarcov jeszte, — ga je szprevájala na to szlédnyo pôt pocsinaka.

Bakó János po tom vnôgom trüdi pocsi'va 'ze, ali nyegov szpômenek escse dugo 'zivo bo-de vu zahválnom obcsütényi nyegovi vucsenikov i vu lêpom deli neobtrüdayeni rôk nyegovi.

Bojdi blagoszlovleni szpomenek nyegov!

SIFTÁR KÁROLY.

Szpravte szí „Vsze je dobro, csi je konec dober“ kný'zico, v steroj na 80 sztráni návucsne, vero krepêcse lêpe pripovêszti nájdete po nasem jeziki. Dobí sze pri vszákom dühovniki, kántorvucsiteli i v Prêkmurszkoj Tiszkári. Cêna 5 Dinárov; siritelom popüszti.

Jókai Mór.

Irta és a m. szobotai ev. gyülekezeti „Nöegylet“ böjti vallásos délutánján felolvasta Nemes Jánosné urnó, a Nöegylet pénztárosa.

Ez év februárjában volt 100 éve annak, hogy a világirodalom egyik legjelesebbje, Jókai Mór született. 1825. febr. 18-án Komáromban született az a férfiú, aki korának legnagyobb írója lett. Tanulmányait Komáromban kezdte meg, s már kora ifjúságában kivált tanuló társai közül, és a későbbi években gyönyörű regényei, elbeszélései révén ismertté lett az egész művelt világon. Ünnepli is az ő születésének 100. évfordulóját az egész világ — nemzetiség és valláskülönbség nélkül. Nem mulaszthatjuk el tehát mi sem, hogy egy rövidke időt az ő emlékének szenteljünk, hiszen ez a nagynevű író, aki annyi kellemes órát szerzett sok millió embernek, különösen közel áll hozzánk, — mert protestáns volt. Büszkeséggel tölt el bennünket ez a tudat, hogy a mi protestáns egyházunk adta ezt a drága kincset az emberiségnek! Műveinek mind-egyikében megismerhetjük az ő nagy szeretetét a protestáns valláshoz. Jókai nagyságát elismeri és dicsőíti az egész világ, ahova csak a kultúra eljutott s mi büszkén vallhatjuk őt a magunkénak, mert évtizedek mulnak el, míg egy ilyen kiváló elme születik.

Írásait minden nyelvre lefordították, hogy gyönyörködtessen, tanítson és jókedvre derítsen sok-sok embert. Nincs közöttünk senki, aki ne emlékeznék vissza erre a megindító elbeszélése-re: „Melyiket a kilenc közül“, melyet egyik

ilyen vallásos délutánunkon vend nyelvre lefordítva olvastunk itt föl.

Szenteljünk azért néhány gondolatot Jókai emlékének, mert minden életnél előbbben élnek mindenkiben az ő szép szelid gondolatai.

Születésének 100. évfordulóján hála imára buzduljon minden protestáns szív, hogy nekünk adta őt a Mindenható!

Kí Bogá poznajo, szo ponfzni; kí
szamoga szebé poznajo, nemrejo
:- :- bidti gízdávi. (Flavel). :- :-

Rázloczni máli glászi.

Püconszka fara je februára 26. dnéva mēla szvoje racsunszko szpráviscse. 1924. leta je notrijemánya mēla 62,597·93 D., 15 srebrni koron i 1 dolár, vödávanya 62,450·99 D. Z-szamorvolni dárov je notriprislo od 423 daritelov 10,336 Din., 15 srebrni kor., 1 Dolár, 132 falátov szvécs na oltár i 250 falátov szvécs v-poszvetsnyeke. Po 100 Din. ali vise szo darüvali: Drvarits Stevan Markisavci 100 D. Balek Stevan Chicago 100 D. Rituper Jo'zef Markisavci 100 D. N. N. Moscsanci 100 D. Konfirmandusje 448·50 D. Siftár Lajos M. Sobota 100 D. Péntek Ivan Gorica 200 D., † Podleszek Judithe deca z-Amerike 100 D., Bánfi Jo'zef Moscsanci 100 D., vdov. Kővárijova Püconci 150 D. Kolossa Ádám Amerika 100 D., Godina Stevan G. Petrovci 300 D., Zelko Ferenc Chicago 100 D., Rogáco Alajos Moscsanci 100 D. vdov. Vukanics 'Zu'za Amerika 100 D., vdov. Szecske Jánosova Gorica 500 Din. — Na „Diacski Dom“ je dáno 4661·75 D. pēnez, 359 kg. pšenice, 673 kg. 'zita, 83 kg. krumpisov, 2 kg. masztí i 10 belic. — Na sinyorije podpornico je darüvano 2116·45 D. na Gusztáv Adolfa drüstvo 357·50 D, na Erdécsi križ 323 D. — Na gmānszki hramb poprávlanye je vöplácsano 5791·50 D. V-hranilnici (Sparkasi) i na bojnszkom poszojili má fara 24,412·75 Din. — Solszkoga notrijemánya je bilô 4083·62 D. vödávanya pa 4069·85 Din. — Na isztom szpráviscsi szo odebráni za kurátora na prísesztna trí lēta znōvics Franko Miklos z-Márkisavec. Csaplovits Ferenc inspektor szo do szmrti zá csasztnoga, Kühár Stevan poszesztnik i gosztilnicsár z-Márkisavec pa za aktivnoga inspektora odebráni.

Szamorvolni dári na goridrzánye i razsirjávanye Düsevnoga Liszta. Hári Ádám D. Lendava 5 din, Sável Stefan Püconci 10 din., Skrabán János Püconci 30 din, Dani Ferenc Polana 10 din. — Eti potrdújemo, ka szmo z Perth Amboya po g Stefan Szmodis dühovniki 30 dolárov dōbili za kalendarije i 1—1 dolár naprēplacsila na D. Liszt od Zrimszki Imria, Celec Ferenc i Vajda Sándora. — Radi bi nadaljávali! — Szrdcsna hvála!

Neszrecse. Mocsen zomlétrōsz je bio v Ameriki, kaksega 'ze nepomlijo tam od leta 1755. — Velika eksplozija je bila v Ju'znoj Ameriki, pri steroj je bujti 10 oszob, vecs sztō pa tézko ranjeni. — Grozna automobilszka neszrecsa sze je prigodila pri Londoni. 23 oszob je bilô mrtvi.

Szvetovna konferencija protestantizmusa bode držána t. leta augusztus mēszeca v Stockholmi na Svēdszkom. Tá konferencija, kakse je escse nē bilô, od sterigamao protestantizem jeszte, — trí tjedne bode trpela. Vszi poszlanci té csasz svēdszke ev. cērki goszti bodejo. Nasa püspekija 4 zavüpaike posle na tō konferencijo.

Glád v Kini. Glád sze protí tüdi toj nájveksoj držávi szvéta. 'Ze je vecs jezér lüdi mrlô od gláda.

Vereminister je vōdao zrendelüvanye, ka sze nazarenusov i adventistov vadlüvanye neszmi siriti v-nasoj držávi.

Mrô je prvi predszednik nemske republike, Ebert. Mrô je tüdi bivsi svēdszki ministerski predszednik, Branting.

Legrádszka komaj 400 dūs racsunajōcsa fara je szkoncšala, ka szvojemi vrēlomi, obcsno lüblenomi i postüvanomi dühovniki, Sostaréc Ferenci, k-nyegovoj csészti dosztojni nōvi farov dá zozidati

Oszebni glász. Kovács Károly, nasega szinyōra szin, szo dokoncsali szvojo szoldacsco szlūzbo v Zagrebi, gde szo z-ednim tamosnye nase fare kaplán bilí pod rokōv Dr. Popp Filip sinyora. Zdā ji je Cservenszka velika fara (v Bácski) pozvála za kaplána, kama szo 'ze tüdi odísli.

Tjédna vszákí dén je szvétek. Krszt-sanov tjedenszki szvtéek je nedela, grkov pondēlek, per'ziánov tork, asszyriusov szrēda, egyptancsarov csetrtek, tōrkov pétek i 'zidovov szobota.

Po'zegaska (Horvatsko) evang. cérkev je 750,000 dinárov herbala od ednoga vrêloga nyênoga gmânara.

Analfabetizem. Kak statisticsne djátke kázêjo, nájvecs je analfabetov v Indiji, gde prebiválcov 92⁰/₀-a nevê csteti i písati. Za nyôv taki Ruszija pride, gde na nisterni krajínaj komaj 20⁰/₀-ov decé hodi vu solé.

Kak zgrablivi beteg sze raszpresztéra v Amerikí adventistno vadlúvânye. Té szekte apostolje glászijo, ka sze priblízáva konec szvêta i te szlédnye dogôdke szamo 144,000 právivernikov prézivé, steri do v Kaliforniji z vrha ednoga brêga glédali konec szvêta. Adventisti vu rázlocsni krajínaj Szeverne-Amerike odávajo szvojo vrêdnoszt, naj je szvêta konec nepripravno nedoszégne.

'Zalúvanya glászi. Veliki vdárec je doszégno Kocén Ferenc, nasi stampov i Diacsoga Dôma vrêloga priátela, z-Predanovec. Pred pár létmi je zgúbo jedínoga szinú, zdâ febr. 19. pa szvojo lúbléno tivárisico, stera je pôleg szvoje-ga pozványa vszákomi z-veszélím szrdcom szlú'zila. — Febr. 20. sze je povrno k-szvojim ocsákóm Kúhár Stevan (Jákób) v Püconci, sztaroszt szvoje 72. leti. Pokonyák je dalecse obcsno poznáni mó'z bio, trí szvoje szini je dao vözevcsíti. Velika rodbina ga 'zalúje. Vdovica nyegova z-decov navkúp je na nyegov szpômenek na Diacski-Dom 500 Din. aldúvala. Bojdi blagoszlovleni teva v öpreminôcsiva szpômenek med nami!

Zahválno prestimanye vadlújemo püconszkoj mladini, ka szí je na febr. 26.-ga dr'zánój szpajsznoj veszelici na ômurno dugoványe tüdi miszlila i z-szvoje-ga dohodka 250 Din., darú ala na D. Dom; rávnotak Zrinszki Stevani z Morávec, ka szo febr. 8. na gosztüvanyi pri Skrabán Jánosí v Martjanci i Sável Iváni v Morávcí, kak sztarisína 235 Din. nábrali vküper med gôsztmí na D. Dom. Darúvali szo katholicszanski gôszttje tüdi. Bôg 'zívi naszledüvajôcse!

Darúvanye na „Diacski Dom“ v Püconszkoj fari v dináráj Pollák Gyula M. Sobota 20, Vörös Sándor Fokovci 10, Kiszilák Sándor Bodonci 20, Kiszilák Mihály Brezovci 30, Kiszilák Lajos Bodonci 20, Jonás Stevan Zorko Predanovci 10, Barbarics Lajos Márkisavci 20, Benko Lajos Martjanci 20, Kericsmár Ádám

Ratkovci 20, Kericsmár Lajos Kancsevci 20, Czipott Miklós Polana 20, Czipott János Polana 25, Fáisz Sándor Brezovci 10, vdov. Krancsics I. Brezovci 10, Kardos Ivan Szebeborci 10, Temlin Stevan 'zupan Brezovci 30, Novák János Brezovci 30, Fliszár Aladár Brezovci 30, Kuzma Mihály Pu'zavci 50, Kuzma Kálmán Pu'zavci 50, Bertalanits Lajos Pu'zavci 20, Andrêcs Lajos Sztrukovci 30, Horváth Mátyás D. Léndava 100, Sável Sándor Vanecsa 50, Turk Jo'zef M. Sobota 100, Kutosa Jo'zef Vescsica 50, Norcsics Kálmán Kupsinci 10, Grah Ferenc Martjanci 10, Zorko Jánosova Lemerje 20, Baller Ferenc Tesanovci 30, Baller Ivan Szebeborci 35, Baller Lajos Szebeborci 30, Horváth János Gorica 10, Brglesz Lajos Salamenci 20, Vrecsics Ivan Vanecsa 30, Küplen Stevan Proszécskavész 10, Kardos Ádám Andrêci 15, Kolossa Ivan Andrêci 20, vdov. Fliszár Maria Morávcí 20, Podleszek Lajos Predanovci 20, Cipott Ferenc Predanovci 10, vdov. Bánfi Mátyása Vanecsa 50 Din. — *V-Szobotskoj fari*: Kericsmár Stevan Vancsavész 100 Din., Szinic Ferenc Vancsavész 20, Andrêcs Stevan M. Petrovci 10, Oucsek Károly i Mari Kupsinci 30, Goricsan Mihály M. Szobota 20, Horváth Jolán Gradisce 10, Kumin Miklos Csernelavci 5, Vukan Jo'zef Szodisinci 20, Andrêcs János M. Petrovci 30, Porédos Jo'zef Martjanci 10, Benko Lajos M. Szobota 20, Cigüth Ferenc Kupsinci 20, Malacsics János Kúkecs 5 Din. Vszem daritelom nájtöplêsa hvála!

Razlúcsanye. Zláte pêneze szí je djao vu 'zeb eden hollandszki nemesnyák z-tem nakanênnyem, ka je szrmákóm dá, kak sze namêri na tákse drústvo, gde szí od ozdalecs bodôcsi hûda ne bodo gúcsali. I csi je bár doszta hodo vu drústva, 13 lét je noszo te pêneze vu szvojoj 'zebki, dokecs je je naszlédnye tá lehko dao szrmákóm.

Prevedna pazka. Eden francúzki generális sze nazájszpómínajôcsi na szvojo vu vözi bodôcsnoszt je etak pravo: nê to, ka szem odlôcseni bio od szvoje familije, nê temnica száma je bilô prav hûdo, nego tô, ka je bila na dverá temnice edna mála okrôgla lüknycica i po toj je varivács prevedno notriglédao. Vszigdár szem pred ocsmí varivácsa bio. Cstíteo, kak csütis tí? Jeli sze radúje tvoje szrdcé, ka Bôg vsze vídi, ka v-ze tvoje miszli, vsze tvoje csinênye zná, ka vszákó tvojo rêcs csüje, ali te z-grozov obide tá miszel?

Gucsécsi racsúni. Amerikanszka lutheranszka cérkev je z-bojnov vdárjenomi europszkomi evangelicsansztvi na podpéranye do lajnzkoga lvanscseka sészt i pô milionov dolárov nabrála vküper. Z-té sume je dáno v Szovjet-Ruszijo 406.000 v Esztlend 32.000, v Francúzkiország 114.000, v Finszkiország 49.000, v Nemskiország 744.000, v Vogrszkiország 75.000 v Livland 49.000, v Rumanijo 79.000 i vu vecs ménse országe vküpo okoli 25.000 dolárov. Na poganyzsko misszio je 500.000 dolárov áldüvala. Na 'z'ivis na odetel i na drúge lübézni dáre okoli 3 i pô milionov dolárov je amerikanszko evangelicsansztvo szvêta vsze evangelicsáne na vecsno zahválnoszt zavézalo.

Treszeti milionov Bible je odáno preminôcsega leta v Ameriki. Lêpo szvedocsansztvo je tô kre toga, ka tam prêk morja vu vs'ákoj hí'zi, na sztôli vszáke protestánszke fámilije dosztojno meszto má Biblia. — Pri nasz, 'zaloszt, sze 'ze vecs lét nedobí Biblia po nasem materszkom jezíki. I csi bi sze taki dobíla, vendar bi szí je vnôgi „bogátci“ záto nê szpravili, ár nemajo cãta za cstenyé vu nyej, — kaksi zgovor dávajo níkáki túdi na ete nas „mêszecsni,“ líszt.

Krumpisovtát. Eden mô'z je steo szvojege szôszeda krumpisov pôv kostávati i za varivácsa szí je szvojege színá vzéo, da bi ga opomíno csi bi sze sto priblízávao. Mô'z gda je na vsze sztráne pazlívó okôli pogledno, potom je zacsnok-deli. „Ocsa moj“ — szkrícsao je szín naednôk — „pozábo szí na eden krâ glédati!“ „Glédati?“ odgovorí mô'z presztráseno. Dête je prôti nébi kázalo: Tamtá szí nê glédao, ocsa moj. Ocsa je oszramotjeno, brez krumpisov sze je povrno nazáj k-szvojemi dômi.

Na Diacski Dom szo darüvali: Z-Szobote: Norcsics János kolár 20 din., Kovács Stevan sinyôr 50 d. — Z-Nemcsavec: Horvát József i Illona 25 d. — Z-gradicsa Vucskics Ferenc 20 d. — Z-Vancsavézi Mácsék Stevan 30 d. — Z-Borêjecz Cigüt Miklos 30 d., Horvát Ernô 20 d. — Z-Maute Krízanics Adolf 20 d. — Z-Gornji Pet-

rôvec na Kücsán Lajosa i Stercin Emme gosztüvanyi darüvani veszélnošti áldovi 315 din Szrdcsna hvála pobérávcóm i daritelom. — Csrsnelavszka mladína na fasenek vecsér dr'záne veszelice csíszti dobícsék 472 din. Velíka hvála toj mladíni Bôg dáj vecs táksi! — Z-Gederovec Dsubán József 20 d. — Z-Szodisinec Andrêcs Ferenc 20 d. — Kalendaria redítelsztvo 960. — Z-Martjánec: Novák István 10 d., Ülén Ferenc 10 d., Skrabán István 10 d., Horváth István 3 kg. graha, Porédos József 10 d., Horvát Mátyás 2 kg. graha, Heklics János 5 d., Benkó József 10 d. 12 kg. krumpisov, Miholics István 20 d., Szlavic István 10 d., Szlavic Istvánova 5 d., Nemecec Ferenc 5 d., Dervarics Lajos 2 d., Kardos Sándor 5 d., Vljaj Istvánova 5 d., Vezér József 20 d., Horváth István 5 d., Pintarics József 16 kg. krumpisov, Pintarics István 26 nr. 10 d., Nemecec Ferenc 5 d., Katona 2 d., Skrabán János 2:50 d. Pintarics Iván 2 d., Kocén János 3 d., Bajzek Ferencova 5 d., Eden necstetoga iména 20 d., Vezér Géza Szobotske gmajne inspektor 50 din. — Z-Hodosa Heiner Géza 50 d., Laszó Péter 10 Eöry Dáni 5 d., Kardos Sándor 2 d., Soós Lajos 3 d., Ábrahám Ferenc 5 d., Krcsmár Mihály 5 d., Könye Ferenc 5 d., Simon Vince 5 d., Könye Dániel 5 d., Román Gábor 5 d., Szocsák 5 d., Zsoldos Jozsef 2 d., Süpöl Lörinc 5 d., Brezkocs Lajos 2 d., Kercsmár M. 5 d., Toth Gáborova 2 d., Rösztler Jozsef 5 d., Könye Gyula 5 d., Forján Sándor 5 d., Danes Lajosova 5 d., Kercsmár István 3 d., Kercsmár Ferenc 5 d., Press Kálmán 5 d., Ábrahám Sándor 5 d., Avas József 3 d., Schék Sándor 3 Hári Mihály 2 d., Osváth Bólah 5 d., Bencsec Kálmán 5 d., Péntek K. 3 d., Nagy A. 3 d., Ábrahám F. 2 d., Ábrahám F. 5 d., Skalics 20 d., Ábrahám Vilmos 10 d., Schach K. 2 d., Ábrahám Lajos 2:50 d., Könye János 2 d., Ábrahám De'zô 2 d., Ábrahám János 10 din. Vszevküp 236:50 D. — Z-Krplivnika: Gergár János 5 d., Kovács Péter 2 d., Kovács Sándor 3 d., Tóth Ferenc 2 d., Pongrácz Dániel 2 d., Könye Sándor 1 dinar, Gergár Károly 2 d., Balogh Bálint 2 d., Luthár István 2 d., Laczó Mihály 2 d., Jancse Lajos 2 d., Büki Mihály 2 d., Varga Ferenc 2 d., Könye István 2 d., Kovács Mihály 5 d., Lukács Pál 5 d., Hári Ferenc 2 d., Dávid Sándor 3 d., Császár János 1 dinár, Kovács Ferenc 3 d., Skerlák Sándor 1 d., Büki Sándor 2 d., Könye Lajos 1 din.